

**Sayın Valim,
Sayın Başkan,
Değerli Meclis Üyeleri, Meslek Komitesi Başkanları,**

Temmuz ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz diyor ve hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Valim, toplantımıza teşrifleriniz için teşekkürlerimizi sunuyor, başarılarınızın devamını diliyoruz.

TFF 3. Lig 2. Grup'ta 2019-2020 sezonunu şampiyonu olan Kocaelispor'u buradan tekrar tebrik ediyorum.
Hem Kocaelispor'umuz, hem kentimiz için önemli bir başarı.

Maalesef geçtiğimiz ay üzüntülü olaylar yaşadık.

Bursa, Artvin ve Rize'deki sel felaketlerinde ve

Komşumuz Sakarya'da havai fişek fabrikasında ve sonrasında imha edilmek üzere taşınma esnasında araçta meydana gelen patlamada can kayıplarımız oldu.

Şırnak'ta, Pençe-Kaplan Operasyonu'nda, Hakkari ve Siirt'teki terör saldırısı ile Van'daki Uçak kazasında şehitler verdik.

Tüm kayıplarımıza Allah'tan rahmet diliyorum.

Ayrıca, Bingöl, Van, Manisa, Muğla'daki depremlerden etkilenenlere tekrar geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Sayın Valim,

Kısaca Odamız ve ilimiz verilerini sizlerle paylaşarak sözlerime başlayacağım:

Kocaeli yüzölçümü bakımından küçük, ancak katma değeri bakımından büyük bir ildir.

İlin ekonomik faaliyetlerinde sanayinin payı yüzde 51'dir.

2018 yılı verilerine göre;

*Kişi Başı GSYH → 79 bin 254 TL (Türkiye birincisi)

*Kişi başı sanayi üretimi → 38 bin 197 TL (Birinci sırada Türkiye ortalamasının yaklaşık üç katıdır / TR → 13 bin 386 TL)

Son 10 yıllık istatistikî verilere göre → İlin Türkiye imalat sanayine sağladığı katkı yüzde 13'tür.

Ağırlıklı Sektörler;

*Otomotiv Sanayi → Türkiye araç üretiminin yüzde 39'u Kocaeli'nden karşılanmaktadır.

*Kimya Sanayi → Türkiye kimya sanayi içerisindeki payı yüzde 27'dir.

*Metal Sanayi → Türkiye Metal Sanayinin yüzde 19'unu karşılamaktadır.

Odamıza kayıtlı → 2.572 adet faal firma

313'ü yabancı sermayeli (% 10'unun üzerinde)

174'ü adedi AB menşeli

En çok yatırımı olan Avrupa ülkeleri; Almanya (67), Fransa (34), Hollanda (30), İtalya (27)

İlk 500'de → 79 işletme (geçen hafta açıklandı)

Ama İstanbul Sanayi Odası'nın açıkladığı listede Kocaelili firma sayısı 36 görünüyor. (firma merkezleri farklı illerde)
Mesela Ford İstanbul'da görünüyor.

Merkezleri başka illerde olup, üretimleri ilimizde olan firmaları dikkate aldığımızda bu sayı 79 oluyor.

Bu durum Türkiye genelinde birçok ilin sıkıntısı.

Bu konuda veriler yanlış olursa teşviklerin ve desteklerin yönlendirilmesinde de sorunlar oluşuyor.

Sayın Valim; 79 firmamızın 14'ü Meclis üyelerimizden, 9'u da Meslek Komitesi üyelerimizden oluşuyor.

Benzer durum dış ticaret rakamlarında da var.

Kocaeli Gümrüklerinden alınan verilere göre 2019 yılında;

İhracatımız → 29,0 milyar dolar,

TİM verilerine göre 2019 yılı Kocaeli ihracatı → 15,2 milyar dolar

*Fark → 13,8 milyar dolar

*Bu fark TİM rakamlarının firma merkezlerinin baz alınarak hesaplanmasından kaynaklanıyor.

*600 firmamızın genel merkezinin çoğu İstanbul olmak üzere farklı illerde.

*Dolayısıyla onların ihracatları Kocaeli'de görünmüyor.

*Sadece 500 büyükte yer alan 79 firmamızın ihracatı → 16,9 milyar dolar

Yine Kocaeli Gümrüklerine göre ithalatımız → 40,3 milyar dolar

*Türkiye ithalatındaki payımız → % 19,9

Dolayısıyla; Kocaeli dış ticaret hacmi → 69,3 milyar dolar

*Türkiye dış ticaretindeki payımız → % 18,5

35 liman - iskele (elleçlenen yük miktarı – 72,2 milyon ton)

*Sanayi ve liman kenti

*Avrupa'nın 7'inci limanı

İlimizde yer alan 13 adet organize sanayi bölgesi, Köseler OSB ile 14 oldu.

İslah OSB çalışmalarına yoğun mesai harcadık.

Sayın Valim, ilimizde yer alan birçok benzer alanın OSB olması konusunda sizlerden destek beklemekteyiz.

- *5 adet teknopark (Biliřim Vadisi, KOÜ, GOSB, TÜBİTAK Martek ve Gebze Teknik Ün.) ve
- *2 adet serbest bölge (KOSBAŞ ve TÜBİTAK MAM Teknoloji Serbest Bölge)

Kocaeli; İstanbul ve İzmir'den sonra toplanan vergilerin %10,63'ünü karşılayan üçüncü ildir. (2019 yılı)

- *İlimiz 2019 yılında → 71 milyar 555 milyon TL vergi ödedi.
- *69 ilin toplamı kadar vergi ödüyoruz.
- *Kocaeli'de kişi başına ödenen vergi → 36 bin 638 TL'dir. (TR → 8 bin 97 TL)
- *Böylece devlete en fazla kazanç sağlayan il oldu.
- *Kocaeli'nde kişi başına devletin harcaması → 3 bin 678 TL'dir. (Türkiye ortalaması → 9 bin 991 TL)

Sayın Valim, firmaların vergilerini üretim yaptıkları ilde ödemelerini talep ediyoruz.

İlimizde üretim yapıp da, vergilerini İstanbul'da veren 500'ün üzerinde firmamız bulunuyor.

Bu firmalarımızın karı, İlimiz merkezli 2000 firmanın karının neredeyse iki katı.

İstatistiklerden; İstanbul'un Kocaeli'ne ödenen verginin iki katını sadece Kocaelili firmalardan aldığı görülmektedir. Dolayısıyla Büyükşehir Belediyemizin burada ciddi kaybı oluşmaktadır.

Sözlerime ekonomik değerlendirmelerimle devam etmek istiyorum.

Haziran ayında;

- *İhracat → 13,5 milyar dolar (+ % 15,7)
- Bu rakam mayıs ayının da yüzde 35 üzerinde.
- Mart-nisan-mayıs aylarında sırasıyla yüzde 18, 41 ve 41'lik gerileme yaşamıştı.
- Hazirandaki yüzde 15,7'lik artışı olumlu değerlendiriyoruz.

Haziran ayı, hem ülkemizde hem küresel ekonomide normalleşmenin başladığı dönem olması ve Önceki aylardan ertelenmiş talebin bir katkısının bu artışta etkisi olduğunu düşünüyoruz.

Ayrıca geçen yıl Ramazan Bayramı haziran ayına denk geldiği için (1hafta kayıp var) baz etkisi olduğunu da biliyoruz.

Önümüzdeki aylarda da bu artışın devam ediyor olmasını umuyoruz.

Tabi burada, bilhassa Avrupa pazarının nispeten yavaş toparlanıyor olması önemli.

En fazla ihracat yaptığımız ilk beş ülkeden, haziranda sadece İtalya'ya ihracatın gerilediğini görüyoruz.

- Almanya → 1 milyar 293 milyon dolar (+ %12,4)
- İngiltere → 1 milyar 13 milyon dolar (+ %42,9)
- ABD → 792 milyon dolar (+ %52,4)
- İrak → 701 milyon dolar (+ %17,0)
- İtalya → 616 milyon dolar (- %4,5)

*İthalat → 16,3 milyar dolar (+ % 8,2)

Yatırım (Sermaye) malları → + % 27,2

Hammadde (Ara) malları → + % 4,2

Yatırımlar ve üretim artışları açısından olumlu.

*Dış ticaret açığı → 2,8 milyar dolar (- % 17,3)

Cari açık açısından önemli.

Kocaeli Gümrüklerinden aldığımız verilere göre haziran ayında;

*İhracat → 2,1 milyar dolar (+ % 9,1)

*İthalat → 3,0 (- % 0,1)

Mayıs ayında Yıllık Cari Açık → 8 milyar 244 milyon dolara yükseldi

Aylık açık → 3 milyar 764 milyon dolar

Cari açıkta → Dış ticaret açığındaki artış ile hizmet gelirlerindeki gerilemenin etkisi oldu.

Dış ticaret açığı geçen yılın aynı ayına göre 2,4 milyar dolar arttı.

Hizmet gelirleri ise geçen yılın aynı ayında 2,9 milyar dolar katkı sağlarken, bu yıl 33 milyon dolar açık verdi.

Birkaç ay daha cari açıkta yükseliş olabilir.

Haziran ayında dış ticaret açığındaki gerileme cari açığa olumlu yansıyacaktır.

Ancak turizm gelirleri ve hizmet sektörünün katkısı geçmiş yılların gerisinde ve sınırlı kalacaktır.

Reel efektif döviz kuru (haziran) → 69,32'ye yükseldi.

Endeksin 100 olması durumunda dolar haziran ayında → 5,0131 TL

Haziran dolar → 6,8103 TL idi.

Dolar bugün → 6,86 TL

Enflasyon verilerine baktığımızda, haziran ayında;

TÜFE → % 12,62 (aylık → + % 1,13)

ÜFE → % 6,17 (aylık → + % 0,69)

ÜFE'de aylık artış sınırlı olmasına rağmen, baz etkisiyle yıllıkta önemli bir artış oldu.

Önümüzdeki aylarda yine baz etkisiyle artışların devam edebileceğini düşünüyoruz.

ÜFE'de aylık bazda en yüksek artışın yüzde 8,48 ile enerji maliyetlerinde olduğunu görüyoruz.

TÜFE’de ise aylık en yüksek artış petrol fiyatlarındaki artışın da etkisiyle ulaştırma grubunda oldu.
TÜFE’de aylık bazda düşüş gerçekleşen tek grup ise mevsimsel etkilerle gıda (- % 1,60) oldu.

İlimiz sanayinin kapasiteleri; Temmuz’da da toparlanmaya devam etti → % 65,1
Haziran → % 61,2 idi.

1-15 temmuz tarihlerinde; duruşa geçen firmalarımızın oranı → yüzde 3’e geriledi.
(1-15 Nisan → % 24 / 1-15 Mayıs → % 9 / 1-15 Haziran → % 7 idi.)

Temmuz tamamında duruşta olacaklarını bildirenler ise → % 1,5
(Haziran tamamı → yüzde 4 idi.)

Yıllık Sanayi Üretimi (mayıs) → %19,9 daraldı.
Aylık → + % 17,4

Biliyorsunuz; mayıs ayı ihracat ve kapasite kullanımlarında da aylık bazda yükselişlerin olduğu bir aydı.
Duruşa geçen firmalarımızın büyük çoğunluğu mayısta üretimlerine başlamışlardı.
Bu gelişmelerle, sanayi üretim endeksinde de toparlanma olacağını tahmin ediyorduk.

Haziran ayında üretimde yıllık gerilemenin çok daha sınırlı olabileceğini düşünüyoruz.
Ağustos’tan sonra üretimde eski potansiyelin yakalanarak, hem aylık, hem yıllık bazda artışlar görebileceğimizi bekliyoruz.

İşsizlik oranı (nisan) → yüzde 12,8’e geriledi
(Bir önceki yılın aynı ayına göre 0,2 puan / Bir önceki aya göre 0,4 puan geriledi.)

Nisan ayında mevcut istihdamı korumak amacıyla birçok tedbir alınmıştı.
Bu tedbirler işsizlikteki artışı önledi.

Diğer taraftan bu ayda işgücüne katılımın da azaldığını görüyoruz:

- *işgücüne katılım → 3 milyon 13 bin kişi geriledi
- *istihdam edilenler → 2 milyon 585 bin kişi geriledi
- *işsiz sayısı → 427 bin kişi geriledi.
- *dolayısıyla işsizlik oranı → yüzde 12,8’e gerilemiş oldu.

Nisan ayında tüm sektörlerde istihdam kaybı yaşandığını görüyoruz.
1 milyon 524 bin kişilik azalma ile en fazla hizmet sektöründe istihdam kaybı yaşandı.

Bütçe (haziran) → 19,37 milyar TL açık verdi.

Ocak-haziran bütçe açığı → 109,5 milyar TL oldu. (2019 → 78,58 milyar TL)

Bütçe gelirleri → yüzde 19,5 artışla 66,27 milyar TL,

Bütçe giderleri → yüzde 26,8 artışla 85,64 milyar TL olarak gerçekleşti.

Geçmiş yıllara oranla bütçe açıklarının yükseldiğini görüyoruz.

Pandemi döneminde, alınan önlemlerle bütçe açıklarının artabileceğini düşünüyorduk.

Ancak yüksek bütçe açıkları, ileride faiz ve enflasyonun yükselmesine neden olabilir diye endişe duyuyoruz.

Değerli Üyeler,

İstanbul Sanayi Odası tarafından her yıl açıklanan **“Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu”** anketinde 2019 yılında 79 firmamız yer aldı. (2018 → 79 firma)

Her yıl olduğu gibi listenin en başında TÜPRAŞ yer alırken, Ford Otomotiv Sanayi ikinci oldu.

Hyundai Assan Otomotiv listeye on ikinci olarak girdi. (geçen yıl onuncu sıradaydı)

*İlk 10 içerisinde 2 firma,

*İlk 50 içerisinde 15 firma,

*İlk 100 içerisinde 28 firma,

*İlk 200 içerisinde 42 firma,

*İlk 300 içerisinde 57 firma,

*İlk 500 içerisinde 79 firma yer aldı.

79 firmanın;

*Yabancı Sermayeli → 33 firma

*Net satışlardan alınan pay → yüzde 28,2

*Üretimden net satışlardan alınan pay → yüzde 28,6

*İhracattaki payı → yüzde 31,7 (2018 → 27,1 idi.)

Geçen yıl ilk 500’de olmayıp, bu yıl yeni giren 6 adet firmamız var.

*Beyçelik Gestamp Şasi Otomotiv Sanayi A.Ş.

*Murat Ticaret Kablo Sanayi A.Ş.

*Sofra Yemek Üretim ve Hizmet A.Ş.

*Teklas Kauçuk San. ve Tic. A.Ş.

*Torun Bakır Alaşımları Metal San. ve Tic. A.Ş.

*Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.

Geçen yıl ilk 500 listesinde olup bu yıl ilk 500’e giremeyen 6 firmamız var.

Onların da seneye tekrar ilk 500’e yükselmesini temenni ediyor, tüm firmalarımızı tebrik ediyoruz.

Sayın Başkan, Değerli Üyeler,

Geçtiğimiz hafta açıklanan mini istihdam paketine de kısaca değinmek istiyorum.

Mini pakete göre;

*Cumhurbaşkanı, 31 Aralık 2020 tarihine kadar, kısa çalışma ödeneğinin süresini uzatabilecek.

*Kısa çalışma ödeneğinden yararlanmış işyerlerine, normal çalışmaya dönülmesi durumunda, 31 Aralık 2020'yi geçmemek kaydıyla 3 ay süreyle asgari ücret üzerinden prim desteği de verilecek.

Yani hem 456 lira düzeyindeki işveren SGK primi, hem 412 liralık SGK işçi payı, İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacak.

*Ayrıca; işten çıkarma yasağı konusunda Cumhurbaşkanı, en fazla 3'er aylık sürelerle, 30 Haziran 2021'e kadar süre uzatımı yapabilecek.

Artık işletmeler, işyerinin herhangi bir sebeple kapanması, belirli süreli iş sözleşmesinin süresinin sona ermesi, yapılan işin sona ermesi gibi durumlarda, işten çıkarma yasağı kapsamında olmayacak.

Değerli Üyeler,

Öncelikle kısa çalışma ödeneğinden yararlanma süresinin uzatılmış olmasını memnuniyetle karşıladığımızı belirtmek isterim.

Ancak kısa çalışma ödeneğinden yararlanma süresinin, işten çıkarma yasağının kalkacağı tarihe paralel şekilde belirlenmemiş olmasını, bir eksiklik ve uyumsuzluk olarak değerlendiriyoruz.

İçinde bulunduğumuz bu zor dönemde işten çıkarma yasağı ve kısa çalışma ödeneği konularının birbirinden ayrı düşünülmemesi gerekiyor.

Bu iki uygulamanın mutlaka başa baş gitmesine yönelik ek bir düzenleme yapılmasının faydalı olacağı kanaatindeyiz.

*Mini paket ile, 50'den az çalışanı olan işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği uzmanı bulundurma yükümlülüğünün 3,5 yıl süreyle ertelenmesini de, sanayicimizin içinde bulunduğu zor koşullar açısından değerlendirdiğimizde olumlu bulduğumuzu ayrıca belirtmek isterim.

Değerli Üyeler,

Bilindiği gibi, AB Konseyi 2021-27 bütçe ve kurtarma paketi üzerinde anlaşmaya vardı.

4 gündür devam eden bu uzlaş, AB'nin geleceği açısından büyük önem taşıyor.

Buna göre toplamda 1.82 trilyon avroluk bir paket söz konusu.

Bunun içinde;

*1.074 trilyon avro tutarında AB'nin 7 yıllık bütçesi ile

*750 milyar avroluk "Next Generation EU" adlı kurtarma paketi yer alıyor.

AB bu mali araçlar yoluyla;

*Covid-19'un olumsuz etkilerini bertaraf etmeyi,

*sağlık ve araştırma alanında kapasiteyi güçlendirmeyi ve

*AB'nin yeni önceliklerine kaynak aktarmayı hedefliyor.

750 milyar avroluk paketin; 500 milyarı hibe, 250 milyarı ise kredi olarak verilecekti.

Hollanda, İsveç, Avusturya ve Danimarka paketteki karşılıksız hibe oranının azaltılmasını ve hibe ve kredilerin koşullara bağlı olmasını istediler.

Sonuçta; 390 milyar avro hibe ve 360 milyar avro kredi oranında anlaşıldı.

Kurtarma fonundan yararlanmak üye ülkelerin kararına bağlı olacak.

Ancak, kurtarma fonundan yararlanmak için özellikle AB'nin dijitalleşme ve yeşil gündem alanındaki reform önceliklerine uyum sağlanması koşulu getirildi.

Varılan anlaşma Türkiye açısından da önemli.

En büyük ticari partnerimiz olan AB'nin bu yeni dönemini çok iyi izleyip, mevzuat ve uygulama alanında gerekli adaptasyonu sağlamamız gerekiyor.

Özellikle AB'nin reform öncelikleri Türkiye açısından da dikkate alınması gerekiyor.

İKV olarak bu süreçleri yakından izleyip, iş dünyamıza rehberlik etmeye çalışıyoruz.

Faaliyetler...

Geçtiğimiz ay toplantılarımızı video-konferans yoluyla gerçekleştirmeye devam ettik.

19 Haziran → İKV tarafından düzenlenen "Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat: Suriyeli Mültecilerin Kendi Kendilerine Yeterli Olması İçin Fırsatlar" konulu toplantıya katıldım.

23 Haziran → Kocaeli Valimiz Sayın Seddar Yavuz'a Yönetim Kurulu Üyelerimizle birlikte hayırlı olsun ziyaretinde bulunduk.

25 Haziran → İlimiz OSB Başkanları ile birlikte Kocaeli Valimiz Sayın Seddar Yavuz'u makamında ziyaret ettik.

*Aynı gün TOBB Türkiye Cam ve Cam Ürünleri Sektör Meclis Toplantısına katıldım.

26 Haziran → İKV tarafından düzenlenen "Türkiye-Birleşik Krallık İlişkileri ve AB Süreci" konulu webinara katıldım.

3 Temmuz → TOBB Başkanımız Rifat Hırsarcıklıoğlu yönetiminde, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mustafa Varank'ın katılımlarıyla, TOBB YK Üyeleri ve Oda Başkanları ile yapılan istişare toplantısına katıldım.

14 Temmuz → AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian Berger'in katılımlarıyla, "COVID-19 Sonrası AB'nin Sanayi ve Ticaret Stratejisinde Değişim ve Türkiye'ye Etkileri" konulu webinar düzenledik.

16 Temmuz → EU-Turkey Forum ile birlikte İKV tarafından düzenlenen, Almanya Dönem Başkanlığı sürecinde TR-AB ilişkilerine yönelik fırsatlar ve zorlukların değerlendirildiği toplantıya katıldım.

Toplantıya, AB Türkiye Delegasyonu Başkanı Büyükelçi Christian Berger, EU-Turkey Forum Başkanı Kris Peeters, AP Türkiye Raportörü Nacho Sánchez Amor, İKV Genel Sekreteri Doç.Dr.Çiğdem Nas, EU-Turkey Forum Genel Sekreteri Laura Batalla Adam, IEP-Berlin Direktörü Funda Tekin ve Die Zeit'dan Michael Thumann katıldı.

17 Temmuz → UND tarafından düzenlenen "TR-AB İlişkilerinin Genel ve Lojistik Sektörüne Yansımaları Açısından Değerlendirilmesi" başlıklı yuvarlak masa toplantısına katıldım.

21 Temmuz → İl Pandemi Koordinasyon Kurulu Toplantısına katıldım.

*Aynı gün TOBB Otomotiv Sektör Meclis Toplantısına katıldım.

Sözlerim son verirken, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına sizleri saygıyla selamlıyor, tekrar katılımınız için teşekkür ediyoruz.